Östergötlands läns författningssamling

Länsstyrelsen

ISSN 1401-3665

05FS 2025:11
Utkom från trycket
den 1 april 2026

Länsstyrelsen i Östergötlands läns föreskrifter om bildande av Idebo naturreservat i Boxholms kommun;

Beslutade den 2024-11-15
Dnr 511-20461-23

Länsstyrelsen förklarar de områden som framgår av de heldragna svarta linjerna på karta, som naturreservat. Syfte, skäl, föreskrifter och skötselplan för reservatet redovisas nedan. Beslutet fattas med stöd av 7 kap. § 4 miljöbalken.

Naturreservatets namn ska vara Idebo.
Beslutet riktar sig till allmänheten samt var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Syftet med naturreservatet Idebo är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer knutna till äldre ljusgynnade lövträd, blandlövskogar, ädellövskog, bergbranter med blandskog samt lövängar och ekhagmarker. Syftet är även att bevara, återställa eller nyskapa värdefulla livsmiljöer i form av lundartade lövskogar, halvöppna och luckiga skogar och mosaikmiljöer med gamla lövträd samt naturskogsartade avsnitt. Syftet är att uppnå ett gynnsamt bevarandetillstånd för biologisk mångfald knuten till dessa miljöer. Ett övergripande syfte är även att tillgodose friluftslivets behov av områden för naturupplevelser.
Syftet ska nås genom att inväxande yngre gran avvecklas för att gynna lövträd och säkra att de höga naturvärdena knutna till gamla lövträd består. På så sätt bibehålls en hög lövandel liksom möjligheter för lövträd att föryngras i gläntor. Äldre hamlade träd och vidgreniga eller ljusgynnade naturvärdesträd samt efterföljare till dessa gynnas särskilt genom friställning vid behov. Hamling och veteranisering av träd kan bli aktuellt liksom viss hävd och småskalig markstörning. Återställande av hydrologi kan bli aktuell i dikningspåverkade delar. I och med detta säkras så

Utgivare
Rebecka Djerfsten, Länsstyrelsen

Tryckt av Länsstyrelsen,
Linköping

långt som möjligt naturtyper och substrat för de hotade, sällsynta och hänsynskrävande arterna och därigenom möjligheten för deras fortlevnad. Friluftslivets möjlighet till besök ska underlättas genom att bland annat information om området tillhandahålls.

Reservatsföreskrifter

Förutom de förskrifter som anges nedan gäller också annan lagstiftning i reservatet.
A.Inom reservatet gäller följande inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Inom reservatet är det inte tillåtet att:
1.bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföraannan mekanisk markbearbetning;
2.uppföra byggnad, eller annan anläggning, såsom exempelvis mast, torn,väg eller ledning i luft, mark eller vatten;
3.framföra motordrivet fordon annat än på vägar och basvägar som framgårav beslutskartan, bilaga 1. Undantag gäller för fyrhjuling eller annatliknande mindre fordon vid uttransport av fällt vilt;

4.anordna upplag annat än på platser för virkesupplag som framgår avbeslutskartan.

5.tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiskaeller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andramineralämnen;
6.avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annanskogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada eller ta bort levande eller dödaträd och buskar;
7.gräva upp växter;
8.ändra floran eller faunans sammansättning genom att införa nya arter förområdet.
A-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalke

B.För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare ochinnehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder genomförs inomreservatet:
1.utmärkning av, och information om, reservatet;
2.iordningställande, markering och underhåll av friluftsanläggningar somparkeringsplats, informationsskyltar och vandringsled samt eventuelltgrillplats, bänkbord och vindskydd;
3.naturvårdande skötsel i form av friställning av vidgreniga ellerljusgynnade naturvärdesträd och efterträdare, hamling, veteranisering,avveckling av planterad gran och inväxande yngre barrträd, utveckling avbrynmiljöer och åtgärder för att gynna lövföryngring;
4.hävd genom bete och /eller slåtter samt tillhörande skötsel till hävdademarker;
5.småskaliga riktade åtgärder för hotade arter kan bli aktuella i delar avområdet, såsom småskalig markstörning, iordningsställande av sandbäddarför pollinerare eller uppsättning av fågel- och mulmholkar;
6.återställning av dikningspåverkad hydrologi;
7.bekämpning av invasiva eller för området främmande arter;
8.om stora skador orsakade av skadeinsekter uppkommer på skogen till följdav stormfällningar, torka, svampangrepp eller motsvarande ska lämpligaåtgärder kunna vidtas som begränsar en oönskad spridning tillangränsande skog utanför reservatsgränsen. Åtgärderna avvägs mot
eservatets syfte och naturvärden och föregås av samråd med Länsstyrelsen; 9.åtgärder för att skydda kultur- och fornlämningar från skada som att ta nerträd som växer i eller hota falla över lämningarna;

10.undersökningar eller uppföljning av växt- och djurliv samt av mark- och vattenförhållanden och uppföljning av förvaltningsåtgärder;
B-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken.
C.Länsstyrelsen beslutar att utöver vad som annars gäller ska följandeföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet gälla. Inom reservatetär det inte tillåtet att:
1.ta ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda trädoch buskar;
2.gräva upp kärlväxter, plocka mossor, lavar eller svampar med undantag avmatsvamp;
3.förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra,gräva, rista, hacka eller måla;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:
4.anordna tävlingar för mer än 100 personer eller bedriva lägerverksamhetför mer än 100 personer;
5.utföra undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada ellerannan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;
6.varaktigt sätta upp tavla, skylt, affisch eller därmed jämförlig anordning.

C-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förstastycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Undantag från föreskrifterna
Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård, skötsel och uppföljning och som framgår av föreskrifter under B. Föreskrifterna under C ska inte utgöra hinder för att samla enstaka individer ryggradslösa djur eller enstaka exemplar av kryptogamer för artbestämning.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uttransport av fällt vilt med stöd av terrängkörningsförordningen (1978:594). Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.
Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för att träd och grenar som faller ut från naturreservatet kapas och läggas inom naturreservatet. Träd som riskerar att falla från naturreservatet på objekt så som ledning, byggnad, tomt, kulturlämning, anläggning eller anordning, får efter avstämning med Länsstyrelsens reservatsförvaltare fällas och placeras inom naturreservatet. Vid akuta situationer kan avstämning ske i efterhand.
Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för grävning i vägområdet.
Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för åtgärder som kan krävas för avstädning av ianspråktagen mark i anslutning till tomtmark.
Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar i nuvarande omfattning och enligt servitut och avtal så som:
•normalt underhåll av vägar enligt beslutskartan. Med normalt underhåll avses sådana åtgärder som syftar till att upprätthålla anläggningarna i dagens utformning, utbredning och funktion enligt bilaga 2. Detta motsvarar följande klassning enligt Biometrias klassning av skogsbilvägar som framgår i bilaga 3.Framkomlighetsklass: 1 (God framkomlighet för lastbil med släp) Funktionell vägklass: 8Tillgänglighetsklass: B (Lastbilstrafik hela året utom vid tjällossning. Personbilstrafik hela året)•Drift, underhåll och reparation av starkströmsledning (servitut 0513–92/8.1) som går genom naturreservatet, inom ramen för gällande nätkoncession, ledningsrättservitut eller nyttjanderätt. Vid alla tillfällen utom under akut pågående drift-

störning sker avstämning med Länsstyrelsens reservatsförvaltare för att gemensamt finna bästa framkomliga väg.•Inom naturreservatet i anslutning till stranden vid Idebo finns tre båtplatser med bryggor och vid Sågen en äldre sjöbod. Två av båtplatserna har servitut; 05-MAL-357.1 och 05-MAL-252. Den tredje båtplatsen är ångbåtsbryggan där det även finns en iläggningsplats för båtar. Om ovanstående anläggningar är lagligt uppförda ska de kunna underhållas och nyttjas. Bryggor och byggnader uppförda efter år 1975 kräver dispens från strandskyddsbestämmelser.

Upplysning om andra gällande bestämmelser

Länsstyrelsen vill påminna om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller för området, bland annat kulturmiljölagen (1988:950), terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng, fiskelagen (1993:787) och Havs- och vattenmyndighetens författningssamling och Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:37) om fiske i sötvattensområdena. Stora delar av området utgör strandskyddsområde och strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken. Bryggor och byggnader uppförda efter 1975 kräver dispens från strandskyddsbestämmelser. Vattenuttag utgör en vattenverksamhet enligt 11 kap. 2 § MB och kan kräva tillstånd. Enligt fridlysningsbestämmelserna är alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen. Enligt 7 kap 1 § miljöbalken ska var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den. Samråd enligt 12 kap. 6 § MB kan komma att krävas för verksamheter som inte är begränsade i föreskrifterna.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den tillbeslutet hörande skötselplanen, bilaga 6.

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

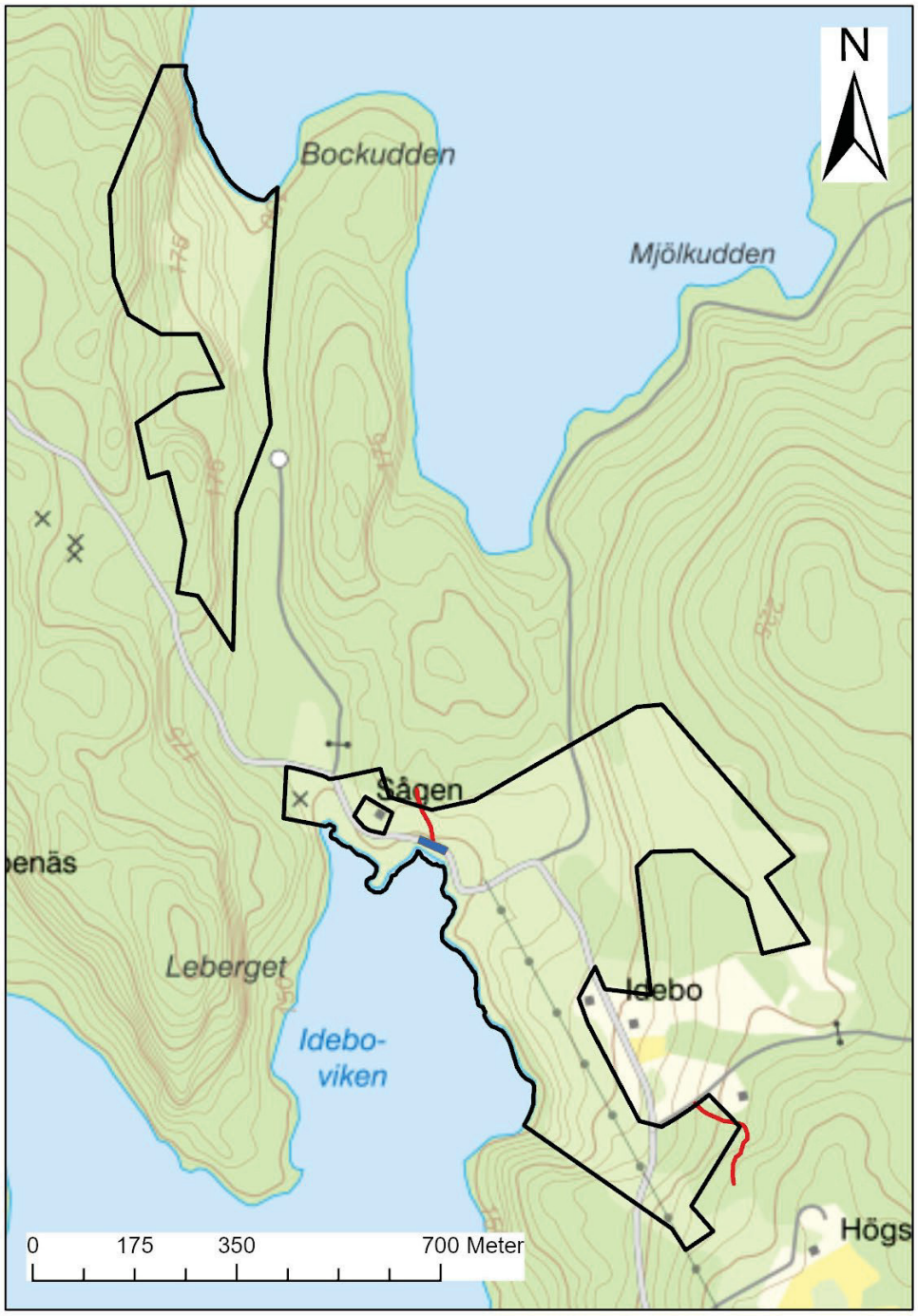
Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

Jenny Knuthammar

Linnea Holmstrand

*Skötselplanen är utesluten här. Den har diarienummer 511-20461-23 och finns på länsstyrelsen.

Bilaga 1. Beslutskarta

Karta tillhörande beslut om Idebo naturreservat. Objektsnummer (NVR-id) 2062041, dnr 511-20461-23. Reservatsgränsen går 5 meter ut i Sommens vatten. Basvägar som finns i föreskrift A3 är markerad med röd linje. Plats för virkesupplag som finns i föreskrift A4 är markerade med blå färg.

© Bakgrundskartor Lantmäteriet.